

Een passie, zo omschrijft Patrick Vandecandelaere uit Moorslede het fokken van witblauw vee. In Roeselare haalde de fokker met Zappa van het Hof ter Zilverberg de provinciale kampioenstitel bij de vaarzen. 'Hoe je witblauwen moet fokken, dat haal je niet uit boeken'.

De kleine Michiel (8) wiebelt ongeduldig in zijn stoel. Nauwkeurig volgt hij het gesprek van zijn vader over de witblauwfokkerij. Zeker wanneer Zappa van het Hof ter Zilverberg (v. Artaban) ter sprake komt, richt de jonge knaap zich meermaals tot zijn vader. 'Zo was ik ook op die leeftijd', verwijst Patrick Vandecandelaere (36) naar de aanvullingen van zijn zoon. 'Hij is net als ik destijds, van jongs af aan gepassioneerd.' Fokkerij is duidelijk het lievelingsitem van vader én zoon. 'Selectie is een bepaald inzicht', legt Vandecandelaere uit. 'Je ziet het dier, je kunt moeder en grootmoeder perfect voor de geest halen. Je kent de plus- en de minpunten van die lijn en dan is de stierkeuze snel gemaakt. Witblauwfokkerij haal je niet uit boeken.'

Gokken op Guliver

Vierhonderd stuks vee waaronder ruim 300 witblauwen in combinatie met bijna honderd hectare ruwvoer-, akkerbouw- en groenteteelt telt het bedrijf van Patrick Vandecandelaere en zijn vrouw Annick Tolpe (34) in Moorslede. Met het diploma van slager op zak nam Patrick in 1994 het ouderlijk bedrijf over. Resoluut sloeg de West-Vlaming de weg van top-

fokkerij in met de nadruk op massa vlees. 'Ik heb toen enorm gegokt op Guliver', herinnert Vandecandelaere zich levendig. Hij zag de stier in Ath en was diep onder de indruk, net als van Gulivers moeder: Camphredochter Emeraude du Coin. 'Dat was een enorm lange en erg aansprekende fokkoe.' 'Van Guliver kocht ik tweehonderd doses. De stier gaf lengte, breedte en robuustheid.' Livius ten Durme, de volle broer van Guliver, verhuisde eveneens naar Moorslede om er als natuurlijk dekkende stier dienst te doen. De liefde voor de nakomelingen van Emeraude du Coin is in de loop der jaren amper getemperd. 'Vrijwel alles stamt uit Guliverbloed. En voor die koeien waarbij dat niet het geval is, heb ik nog enkele rietjes in het vat.' Martha van het Hof ter Zilverberg is één van de Guliverdochters die het bedrijf

Patrick Vandecandelaere en Annick Tolpe: 'Een stier moet je al van ver kunnen opmerken in een kudde'

kenmerkte. Hij weet het nog precies te zeggen, Patrick Vandecandelaere, hoeveel de Gulivertelg woog aan de eindstreep. 'Toen ze vertrok haalde ze 1100 kilo.' Haar dochter Orette (v. Orvet) breidde als prijsskampupil een mooi vervolg aan dat verhaal. Een balans van veertien prijsskampen, waaronder een eerste plek in Libramont 2001, liet de Orvetdochter haar eigenaars na. Inexesdochter Tarette bracht een vervolg met zeges in Gistel, Nieuwkerke en Roeselare terwijl haar volle broer zich in de KI-stallen van Haliba vervoegde. Orettes dochter Utette, gemarkeerd door Brutalbloed, betekende in eerste instantie een ontzuivering voor de fokkracht

van de familie want nee, zij ging nooit naar prijsskampen. Haar Artabandochter Zappa van het Hof ter Zilverberg maakt dat nu ruimschoots goed. Deinze, Brussel en Libramont, Zappa kreeg alle grote keuringen te zien met een tweede plek op de laatste twee. Onlangs resulteerde haar aanwezigheid in de provinciale titel bij de vaarzen in Roeselare. En ook Zappa's zus Aileen van het Hof ter Zilverberg ziet er beloftevol uit. 'Zappa's moeder is er uiteindelijk toch gekomen.'

Nu het succes van Zappa de fokkracht van haar moeder bevestigt, kreeg Utette recentelijk met recht haar eerste kansen in het spoelcircuit. 'Artaban natuurlijk', antwoordt de fokker op de vraag welke partner zijn voorkeur kreeg. Binnenkort wil Vandecandelaere ook dochter Zappa spoelen. 'Spoelen is hier alleen voorbehouden aan de beste dieren. Alleen dieren die zich al bewezen hebben krijgen die kans, vaarzen dus niet. Een dier moet ook een en ander in zich hebben.' Prijsskampen horen bij topfokkerij, maar vormen niet het enige item bij Patrick en Annick. Fokveedagen brengen bij deze fokker een gemengd gevoel met zich mee. 'Prijsskampen, dat zijn hooguit vijf dagen per jaar. Scoren op de boerderij is

wat telt. Gewicht zit bij mij altijd in het achterhoofd: de kilo's zijn geld. Ik kweek dus in de eerste plaats voor die kilo's.'

Geen 'vrouwelijke' stieren

Met de economische belangen goed in het achterhoofd werkt Vandecandelaere vooral met compensatieparing. 'Het gemakkelijkste is te werken met een natuurlijk dekkende stier. Maar het voordeel van kunstmatige inseminatie is dat je voor elk dier een stier kan zoeken die de fouten van dat individuele dier verbetert. Het nadeel is de extra tijd.' Omwille van die gerichte paringen lijkt de lijst met partners voor de witblauwen van het Hof ter Zilverberg ellenlang. Flash, Jupp, Ideal, Occupant, Black, Eternal, Graphite en Paysan vormen de mix van jongere stieren. Camphre, Acajou en Guliver zijn de oudjes in het gezelschap. De compensatiegedachte komt opnieuw bovendrijven: 'Als er genoeg vlees en fitness in zit gefokt, keer ik terug met een oudere stier voor meer robuustheid en eventueel vreemd bloed.' Een zekere robuustheid mag in de ogen van deze fokker. Zeker voor wat het mannelijke fokvee betreft. 'Als je onderweg een kudde witblauwen opmerkt, dan

moet de stier meteen opvallen en met kop en schouders boven de groep uitsteken. Op dit moment zijn er te veel "vrouwelijke" stieren.'

De selectie van stieren gebeurt bij Vandecandelaere om die reden erg nauwgezet. Stier, moeder, grootmoeder en overgrootmoeder: elk van hen krijgt de nodige aandacht. 'Ik wil de dieren zien', stelt Patrick terwijl hij met zijn vinger beklemtonend op tafel tikt. 'Opendeurdagen? Nee, daar haal je die kennis niet. Ik ga liever op fokbedrijven naar de moeders en de zusters van een stier kijken. Fokdieren moet je in hun werkpak zien. Dan pas weet je wat voor vlees je in de kuip hebt.' Al even snel voegt hij eraan toe: 'En als een fokker de grootmoeder van een stier nog in zijn stal heeft staan, wees er dan maar zeker van dat het om een goede fokkoe gaat.' Aan de waarde van fokveedagen houdt Vandecandelaere hetzelfde gevoel over: 'Op prijsskampen zijn vaarzen leuk om te zien, in de eerste plaats voor de paringen. Toch kijk ik daar veel liever naar de koeien in plaats van naar de vaarzen. Die dieren hebben al wat bewezen. Dat zijn eigenlijk de echte vedetten.'

Annelies Debergh

Patrick Vandecandelaere gepas sioneerd door zilveren Zappa

'De kilo's zijn geld'

Zappa van het Hof ter Zilverberg, 1b te Brussel en Libramont

